

SZÉCSÉNYI HIRLAP

SZÉPIRÓDALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor.

Negyed évre 2 kor.

— Egyes szám ára 16 fillér. —

Előfizetések a kiadóhivatalba küldendők.

Megjelenik minden pénteken.

Felolós szerkesztő: Főmunkatárs:

BARCZA KÁLMÁN. KÁLMÁN SÁNDOR.

A szerkesztőség telefon száma: 1.

Előfizetési pénsek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők. A lap szerkesztésére, vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Nyílt levél t. Stóger István urhoz.

Ha kívülről álló valakihez intézném ezt a levelet, úgy tűnhetnék fel, mintha azt, a kihez intézem, erkölcsi kényszer elé akar-nám állítani, hogy foglalkoznia kelljen azzal, a mit elmondandó vagyok, ön azonban a Szécsényi Hirlap kötetlékébe tartozik, köztünk tehát az ilyesmi természetesen ki van zárva: azért intézem e nyílt levelet önböz.

A valóság különben, hogy mindenkihez van ez intézve.

Ezt a formát pedig azért választottam, mert nem okoskodni akarok. Azt akarom, hogy cselekedjünk. Hogy mérlegeljük, kutassuk a mi módon kivihetőségét annak, a mivel előhozakodom, aztán cselekedjünk, hogy legyen meg.

Ime itt van ez az istentől áldott gyönyörű hegylány az Endrefalva felé vivő törvényhatósági közuttól elnyulva a nagy-lóci határig. Egyik szépsége Szécsénynek és határának, a vidéknek. Valóságos kincse az áldott természetnek. Kincs, a mi él, fejlődve a nap sugarai özönében napkeltétől napnyugtáig. Azért, hogy lássuk. Azért, hogy szemléljük. Azért hogy életre keltsé, megérlelje gondolataikat: értünk van, használjuk ki.

Mi lenne: ez a hegylány, minden talpalatnyi terület fel a tetejéig beültetve szőlővel virágzó szőlő műveléssel?

Nem arra gondolok, a mint valamikor volt. A világ arculatja megváltozott. Annak

a jónak, hasznosnak a kihasználására gondolok, a mi ebből az egész nagy területből emberi értelem és emberi munka nyomán csak előkerülhet. A közönség anyagi jólétének az emelésére. Azon módra való eljárásra, megvalósítására, hogy minél több pénzt lehessen belőle megszerezni. Az egész szőlő termelést eladásra berendezve. Nem is annyira bor szőlőt, hanem csomaga szőlőt termelve. A mit nem termelhetnének annyit, hogy biztos vevőnk ne legyen rá. Elszállítva Losoncon át akár Rutica felé akár a miskolci irányban — külföldre.

Persze erre valami társulás féle kellene, az eladás műveletét ez uton özpontosítva, egységesen végrehajtva. A kivitel formája részlet kérdés, ide csak az tartozik, hogy lehetséges, megvalósítható.

Azt talán csak nem fogunk bevállalni, hogy nem tűnődünk, nem gondolkodunk azon: létező szegénységünkben hogyan lehetne anyagi jobblétre kiemelkedni. Igen is tűnődünk, gondolkodunk. Kiki cselekszi is. Ez a hegylány pedig itt van, ezt a természet a mi számunkra, a mi javunkra adta, csak ki kell nyújtani a kezünket, rá kell irányítani a figyelmünket, akaratainkat, törekvésünket; rá kell fordítani az életrevalóságunkat az eredmény az anyagiak bősége-sebben megszerzésén nem fog elmaradni.

Szóval itt van számunkra a lehetőség, a terület, az alap, a melyen munkánkat gyümölcsözteszethetjük.

Szécsény munkás népségében az állandó munkás kéz is meg van hozzá. Ha itthon foglalkozni tud tisztességes megélhetés mellett, egy se, senki se megy innen el, a kik elmentek, azok is visszajönnek, haza.

Van az országban agrárbank is, a hol szőlőfelújítási kölcsön képében a pénzt, a mi kellene hozzá, olcsón meg lehet szerezni. Ekkora vállalkozásnál a lehető legolcsóbban.

Az első perctől lehetne minden munkás kezét foglalkoztatni, teljes eredménnyel.

Tessék csak a ceruzát kézbevenni. Számoljon kiki. Kaphat annyi pénzt, a mennyi a létesítéshez szükséges lesz; az eladásra való termelésben pedig meg van a jövedelem nem csak a tartozás évi törlesztésére s a kiadások fedezésére, hanem szépen fenn is marad belőle.

A ki pedig munkás ember maga fogja a dolgát elvégezni, a felújítási agrár kölcsön révén csak úgy részesülhetne a munkája díjazásában, mintha másnak dolgoznék. Szóval az első perctől az lenne a helyzet, kereset a munkás kéz, a megélhetést feltalál-nánk itt.

A kivitelben valami olyan szervezettelérek gondolok, a minék a révén lehetővé válnék, hogy minden egyes élvezhesse a nagy vállalkozás hatásainak minden előnyét. A takarékpénztár pedig itt van, azért hogy közvetítője legyen az agrár kölcsönnek az egyesek kezéhez jutását a kivitel előre haladásához képest.

A Szécsényi Hirlap eredeti tárcája.

Tűnődés.

Mikor lesz már vége szenvedéseimnek?
Meddig leszek rabja bü és gyötrelmeknek?
Nagy Isten! nem bírom tovább e terheket
Enyhítsd fájdalommal, szenvedéscimtel!

Lelkem, testem fáradt, pihenésre vágyik
Sőtél sir mélyére a nyugalomra csábít —
Jó Atyám! vezérelj utolsó utamra,
Ha végördöm eljő, s int a hádl karja!
Dolorosa.

Töprengés.

Mikor lesz már vége a petrezselemnek,
Mely nem csak másnak, de nekem is terem [meg?]
Istenkém! Az ülés már tán több a soknál,
Jó gardédámom is már csaknem szűnyákkal.

Lelkem, testem bizserg, a négyesre vágyik,
Kotlilonra is fényes parket csábít, —
Bár ökölnyl pár is vinne első táncra:
A többi majd jönne magától atána!
Fürge Marcsa.

A Mississippin

(St. Louistól Cairóig.)

Irta: Vertesl Károly.

Ha a Nilust a folyók atyjának hívják, akkor bátran nevezhetjük a Mississippit a folyók nagyapjának, mert Wichmann szerint 6530, a Missourival 6700 kilométer hosszú folyással bír, ennél fogva hosszabb folyó nincs a földön. Nagy vizűt, melyhez a Szajna, Po, Ehro, Duero és több más fluvio csak patakok. Az Egyesült Államok északi részén többől ered s tavakaj szel át kezdetben. A Missouri, Ohio, Arkansas és Red hosszú, széles folyók ömlenek bele. Vizét duzzasztják, kitöltik mérföld szélesre és a sodrát erősebbé teszik. Európai folyó-fogalmakat meghalad-nak ezek a nagy mellékfolyó vizek, melyek-nek a szélessége és hosszúsága mellett a Rajna, Szajna, Tisza hasonlóképp patakokká törpülnek. Még más öt kisebb mellékfolyója van, ezek között a Minnesota, Jova és Illi-nois, ekként hatalmas víztömeggé válik a Mississippin, melyen vígan lehetne hajóközni, ha nem volna a folyóban sok zátony. A Mississippin homokot, nedves iszapot hord nagy tömegekben, (évente 443,750.000 ton-

nál) s New Orleans francia városnál, — ahol a folyamóriás elvesz a tengerbe, — az eliszaposodás következtében nem is juthat-nának a hajók a folyó vidékének kikötőibe és a Mexicói öbölbe, ha töltésekkel ki nem mélyítenék hét méterre időnként a rengeteg hordalékkal feliszapult ötgú-, sok apró csa-tornával bíró sáros deltáját, melyben a cu-kornád hazája van. Ebben a második kis Árpádközpont megú a tengeri 20—22 láb mélység.

Olvastam a Clevelandban megjelenő „Magyar Naplóp”-ban, hogy a louisianai Magyar Gazdasági Egyesület egy Mauthner-féle magból származó 98 toni súlyú söté-tököt küldött a neveztem lap kiadójának száz dollár mellett aztal, hogy azt ossza szét az előfizetők között akként, hogy aki kitalálja, hány mag van a tökben, vagy a

*) Stone dr. számítása szerint ebből 79.5 millió tonna a vasérc, 8 millió a mész, 7 millió a magnésium, 5.5 a kálium, 1 millió a kén, 1 millió a foszforsav, 800.000 tonna a manganoxid, 666.000 a nitro-gen, 567.000 tonna a nátrium. Nagy, több száz milliót érő kincs egy év alatt az, amit a Mississippin elnyel.

De ez is részletkérdés. A minek miként megoldása már a kivitel megbeszélése s megvalósítása körébe vág.

Aztán — természetesen magán vállalkozással — lehetne telepeket felállítani a vesző termelésre. Állandó jelleggel és szükséggel, ekkora területen a termő állomány fenntartására. A mit azért említek fel, hogy minden kikerülne itthon. A mi így lenne itthon. A mi így lenne helyén, rendén.

Magas foku művelés van a gondolatomba, megfelelő eredménnyel. A zabori tót 13—14 éves fia lánya végzi az ojtás, olyan tökéletességgel, mint embernek munkálkodni egyáltalán adatott.

Mindent átgondolva, az összes eddigi ismereteket hasznosítva lehetne sőt kellene belefogni. Olyan fajok termelésével, a mik a mellett, hogy a helynek megfelelnek, lehető bőtermés mellett a szállítást ki bírják s elállanak. Szóval keletük évről évre állandó s a szécsényi szőlő- és birnevet fognának szerezni.

Kérem, lássuk be: ez nem valami idétlen, meg nem valósítható. Érdekelni pedig azokat érdekli legjobban, a kik hivatvák legközelebből élvezni eredményeit. Beszéljen mindenki róla. Hányják-vessék meg egymás közt a kivitel módját, lehetőségeit. Vagy is érdeklődjenek s keltsék fel az érdeklődést mindenkinben, a kinek hozzá állására szükség van, hogy ez a vállalkozás valósággá váljék. A kik pedig többet meglátnak beszéljék meg az egész kivitelének — lehető leghevesebb kivitelének, tervszerű kivitelének — módozatait. A pénzbeli oldalát is. Lehetetlen, hogy meg ne értsük egymást. Keltsük fel a mozgalmat, munkáljunk azon, hogy lássák be, mind mind, a kikre csak tartozik, mi minden forog itten szóban, s akarják a megvalósítását. Nagyarányú kezdéssel a példa is hódít s akarattunkból, tudatos cselekvésünkhöz megindul az a folyamat, a melyet ezt a számunkra isten adta kincset ésszel

munkával hasznosítsuk s annak a hegyláncnak minden talpalatnyi földje minden röge olyan kézbe kerül, a minek munkája révén a legnagyobb hasznot adja.

Kérem, ne kaladjunk el ezek mellett a mondások mellett. Ne utasítsuk vissza. Ne mondjunk elhamarkodva ítéletet. Ne minősítsük semmitérőnek, haszontalannak.

A kataszteri birtok iver rendelkezésre állanak. Azokból megállapítható, hány száz hold az a terület, a minek a beültetéséről, műveléséről beszélünk. Szemmel láthatjuk: nagy és sok. Ön hamarosan ki is fogná az alapon számítani, virágjában hány tíz ezer meter mázsa csemege szőlőt lehetne álagban évenként Németországba meg Oroszországba erről a területről elszállítani. Talán többet!

Az a szép ügy itten ne legyen számunkra élő szemrehányás, hogy csupaszon hagyjuk, hogy kicsinyek, képtelenek lennének felérni, mi ő a mi számunkra. A magunk, a gyerekeink jólétének, boldogulásának életforrása. Ne mondja senki, hogy neki nincsen ott, nincsen az ügyben mit keresni. Mindenkinek van és lesz haszna belőle. Mert a kivitel hasznos eredményeit elszigetelni nem lehetne.

Kérem ne maradjon ez a felszólalás ennyiben!

H I R E K.

„Szécsényi Hirlap“

1910. április hó 1-ével új előfizetést nyitotunk lapunkra.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre ... 8 K. — fill.
Fél évre ... 4 K. — fill.
Negyed évre ... 2 K. — fill.
Egyes szám ára ... — 16 fill.

Felkérjük mindazon tisztelt előfizetőinket, akik előfizetési díjaikkal hátralékban vannak, hogy azokat a kiadóhivatalunknak megküldeni sziveskedjenek.

A „Szécsény—Hatvan“-I vasutépítés ügye oly kedvezően áll, hogy alapos a reményünk miszerint a tényleges építést szeptember táján megkezdhetik. A mérnökök az előmunkálatokat az egész vonalon serényen folytatják, s egy-két hét alatt már be is fejezik. A részvény-jegyzés is nem várt kedvező eredménnyel folyik; a városok és falvak hozzájárulási aránya pedig oly minimális, hogy annak megajánlása és jóváhagyása biztosra vehető.

A nógrádmezeyel h. é. vasut rt. 1909-ben 358309 K. bruttó bevételt ért el, amiből az üzleti bevétel 347652 korona. A költségek és közterhek 35129 a törlesztések 12000 koronát tesznek ki. A tiszta nyereség 305179 korona, 5783 koronával több, mint 1908-ban volt.

Halalozás. Pekácsy Mihály, Pekácsy István nagylóczyi földbirtokos édes atya, folyó hó 25-én éjjel 1 órakor életének 76-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. Temetése e hó 26-án délelőtt 10 órakor ment végbe Nagylóczyban a környékbéli lakosság nagy részvéte mellett.

Mikszáth Kálmán Losonczon. A Losoncziai felkérték Mikszáth Kálmánt, hogy egy Losonczon rendezendő Madách-émlékünnepen tartson ünnepi előadást. Mikszáth készséggel engedett a kérésnek és megígérte, hogy előadását az ősz elején fogja megtartani.

A József kir. Herceg Szanatórium salgótarjáni bizottsága május hó 7-én, Salgótarjában az acélgári olvasókör nagytermében hangversenyt rendez, a melyen Jászai Mari a „Nemzeti Színház“ nagy művésznője s a József Kir. Herceg Szanatórium lelkes és buzgó előharcosa is közre működik két szavattal.

Hitszónoklat. A szécsényi izr. templomban Hoffmann Dávid főrabbi, május hó 1-én d. e. fél 10 órakor hitszónoklatot tart. — Az istentisztelet 9 órakor kezdődik, az u. n. gyászima 10 órakor lesz megtartva.

legközelebbi kitaláló kap 50 dollárt, a többi hat kitaláló között ossza ki a többi.

Olyan mélyen fekszik Louisiana államnak Mississippi torkolat vidéke, hogy gáttal kell földet védeni a víz áradásától, mint a tenger szintje alatt fekvő Hollandiának kell azt tenni.

Hogy néhány napra testben lélekben megpihenjek s az idő szeszélyes futásában a st. louis-i rendes 87—88 fokos (Fahrenheit) meleg** után, — mikor a levegő reszketett az izzó naptól — felüdüljek, arra határoztam el magamat, hogy 188 mérföld hosszú utat tegyek Cairóig a Mississippi-folyón, melynek a nagysága tekintélyes. Ezt a részletet választottam abból a hosszú utból, melyet a Mississippin és a Minnesotán a St. Paul fölötti lévő St. Antony nevezetes vízesésekig gőzhajón megtehetünk, Fogalom szerzésre elég volt ez az utvonat.

A föld legjelentékenyebb vízi útjának, a Mississippinek fontossága a kereskedelemben még nagyobb lesz, ha a világton-

**) Fahrenheit 100 foknál van a vérmelegség. Szeptember végén, október elején (1904) voltak. St. Louisban a legmelegebb napok, melyek alatt az iskolákat zárva tartották. Éles különbség van itt az évszakok közt, a tél hidegebb, a nyár melegebb, mint nyugati Európában. Chicagóban egy nap alatt tizen haltak meg napszúrás következtében, pedig néhány nap előtt dideregtem ott.

tosságú Panama-csatornát kiárkolják. Az ikerszárzaföldet összekötő földszoros a földtudósok szerint későbbi keletű, mindegy, nagy dolog a keresztül vágása, csinált is már a Panama egy másik panamát, mely a zsebbe vág. A kapzsi bankárok és a megvesztegetett miniszterek történetét ismerjük, Lesseps esetét is bőven szellőztették a lapok néhány év előtt.

Nem mondhatom sem szépnek, sem valami regényesnek ezt az utat a folyam hátán csekély emelkedésű partok mellett, de igen érdekesnek és tanulságosnak. Láttam részben a Mississippi-völgyben az amerikai Kánaánt.

A hajó különös szerkezetű, minőt a mi vidékünkön nem látunk. Emeletes, inkább a víz fölött, mint a víz alatt van a szállítmány, ember állat rakomány. A fehérre festett, de a kettős, egymás mellé helyezett, magas, karcsú, prűszkölő kémény sűrűn bodorodó fekete füstjétől — melyet a szellő nehezen nyújt széjjel — elég piszkos, kormos a hajó, csekély három láb mélység járású, mert a sok, helyet változtató homokzaton és az azon való könnyű fenakadás így kívánja azt. A homok így is többször megnyikordul a hajó-fenek alatt, mely homokszalagot ver fel. Az egy nagy hajó hajtó kerék, mely a hajó végrészén van alkalmazva, úgy működik mint a malomkerék, mely a mi dunai-

tiszaí hajómalmainkon van; különös, de arra jó, hogy nem jár mélyen, lejjebb súlylyeszthető, feljebb emelhető, a víz mélysége szerint igazítható, s hogy fenakadás esetére a lapátkerék könnyebben visszahúzhassa a a zátonyról a hajó testet.

A lomha folyóban kavarodó homoktól sárgás a víz színe. Télen, főleg februárban, meder ágyából kikelve, némely helyen 10—15 mérföld szélességbe tengerré válik a medrén tulcsapó víz, mely a nyár közeledtével lehúzódik. A vízi növények nyáron hosszú hajsza gyökerekből őserővel verődnek fel a víztalajból, fenékaljra, azután a vízszínen végig fekvő, tunyáságba vesznek. Mellettük vigan nő a sarju, gomba a süppedéses talajon, friss iszapban. A visszamaradt ingoványos víz, ártér, mocsarakat és fertőt alkot, melynek mérges párázata betölti, megrohasztja körülötte a levegőt. A közélet mezején is így terjeng olykor a mocsár. A növényekből a láthatatlan parányok, legalsóbb yendü állatok, véglények, infusoriák és ázlagok elképzeltetlen sokaságú, a kór láthatatlanul szállongó csiráinak, kórmező baccillusoknak miriádjai erednek tömegek tömegében. Egy csöppben százezernyi lény. A hig sár, lágy iszap, kiszáritva a csapadék, jó rizstermőt ad, mikor a kiszáló folyó ismét visszaül a mederfészkebe. Egy helyen, hajlongó náderdő és fűzfélék. (Folyt. köv.)

Házasságok. Földiák Simon, az „Első Magyar Fém és Lámpaárú-gyár Részvénytársaság” főkönyvelője, május hó 5-én déli 12 és fél órakor tartja esküvőjét Budapesten a dohány-utcai templomban Özv. Vári Gusztávné leányával, Olgával.

Özv. Klein Adolfné leányával Lenkével május hó 10-én délután fél 4 órakor lép házasságra Weis Lipót Budapestről.

Táncokola. Dobránszky Béla okleveles táncitanító az „Újvilág” szállodában adja mindennap táncóráit a serdülő és táncolni vágyó növendékeknek. A növendékek igen szépen haladnak s folyó hó 30-án este már nyilvános táncestélyen mutatják be tudományukat.

—o—

*Diana vadászatra ment,
Igy kívánta az őst rend
A fagy s a szél arczát kimarta,
Nem v. ll mivel — nem ápolhatta.
A mal korban más a nőta
Krémét használ a nő azóta
Remek lesz tőle keze, arca,
És Diana ha felébredne
Magu is Diana krémét venne.*

—o—

Magyar Ipartermékekért értékesítő rt. cég alatt (Bpest V. Korál-u. 21. sz.) 30 000 korona alaptőkével (1500 drb. 20 koronás részvény) részvénytársasággá alakult át a Magyar ipar termékekért értékesítő szövetkezet. Alapítók: Streck Gusztáv, (Gölnicbánya) Weber Vilmos igazgató, Baán Jenő fémárúgyáros, Irinyi olajfűtő betéti társaság, Szász József, Weisz Ferenc, Holzweber Manó és Waldner S. Sándor. A részvények jegyzésének határideje apr. 30. A jegyzéseket elfogad az Országos magyar vasutas lakarékpénztár rt. (Bpest V. Váci-kör. 22.) ahol a befizetések is teljesítenők. Az intézet részvénytársasággá való átalakulása után azzal is fog foglalkozni, hogy az iparosok számlaköveteléseit leszámoltatja. Felhívást intéz a magyar iparosokhoz, hogy termékeik értékesítését bízzák rá és hitel igényeik kielégítésénél is vegyék igénybe. Az érdeklődőket lehetőleg gyors jelentkezésre kéri mert máris sok előjegyzése van és az egyes jelentkezéseket csak beérkezést sorrendjében intézheti el.

„Földmivelők Bankja” Losoncon. Nógrád vármegye főispánjának kezdeményezésére Losoncon a Földmivelők Bankjának megalapításán fáradoznak. Célja ezen intézetnek az, hogy a pánszláv mozgalommal szemben a vármegyében lakó tótajkú földmivelők között a pánszláv törekvések terjesztésének útját állja. Reméljük, hogy ezen pénztézet 200.000 korona alaptőkéje Nógrád vármegye hazafias pénztézetének és közönségének támogatásával rövid időn belül biztosítva lesz és így a jövő évben már megkezdheti a bank Póltár—Málnapatak és Szinobánya községekre és vidékeire kiterjedőleg fiókjai működését. Az elmúlt évben a „Losonci Takarékpénztár és Hitelbank r. t.” fióküzlet felállításával óhajtott ezen hazafias célt szolgálni, azonban a Földmivelők Bankja szervezése miatt újabbán a fióküzlet felállításától elállott. A balassagyarmati takarékpénztár legutóbbi igazgatósági ülésén 20.000 kor. n. é. részvény jegyzését határozta el.

Tűz. Folyó hó 26-án este 11 órakor tűz ütött ki Varsányban. Bárány Bálint gazdálkodó háza gyulladt ki. Ezenkívül megégett Szép István tepak Király István és Király János háza is. A kár, mintegy 15.000 korona biztosítás útján megtérül.

Dimétillamidó azobenzol. A disznózsír ára 200 korona. Az előbbi ismeretlen cifra szó Az utóbbi a háziasszony felajdulása. Két korona kilonként! Mily iszonyatos teher a háztartásban, midőn a szükségelt cikk beszerzése évek óta az előbbi évekkel szemben majdnem kétszeres költséggel jár. A cifra szó azonban az új veszedelem, mint szólón a filoxera vagy vetéseken a pusztító rovar. Folyománya hogy a disznózsír ára tovább hihetetlen módon fog drágulni. Tárjuk fel tehát a titokzatos rejtelet.

Dimétillamidó azobenzol a vegyszer, a melyet a földmivelésügyi miniszter az 1895. 46. t. cikkben megállapított megállapított módon mesterséges ételzsír e törvénycikk értelmében az a zsiradék, mely disznózsír helyettesítésére szolgál, ahhoz hasonló, de nem tisztán disznózsírból készült, hanem egyéb alkalmas más zsiradékokat is tartalmaz. Épp úgy, mint ugyane lörvény szerint a margarin olyan zsiradék, mely fermészetes vaj pótlására szolgál, ahhoz hasonló, de nem tisztán tejből készült, hanem ugyancsak egyéb zsiradékokat is foglal magában. Eddig a dolog rendes mederben fejlődött és megfelel más államok intézkedéseinek is.

Közben azonban felszínre került és mindnagyobb mérvet öltött a kókuszdióból készült növényzsír. E gyártmány készítése az utolsó évtizedekben a technika fokozatos fejlődéséhez mérten, olyannyira tökéletesedett, hogy már régen teljesen szag nélküli neutrális, kellemes ízű zsiradékot képez és elsőragu táp és orvosi szaktekintélyek nyilatkozata alapján ideális háztartási zsiradékot képez. Kellő módon gyártva, hosszú időn át tartható anélkül, hogy mint a disznózsír, avagy vaj megavasodnék. Mint tisztán növényi termék bizalmat gerjesztő, miért is rokonszenves módon karolták fel a társadalom széles rétegében. Hozzájárult ehhez még olcsó ára is, mely a disznózsír és vajjal szemben lényeges megtakarítást nyújt.

Amde az új tápszer sikere csakhamar felriasztotta azoknak a köröknek nyugalmát, amelyek csak a hazai mezőgazdasági produktumok előnyomulását tartják egyedül üdvözlőnek. Mégis csak jobb, ha 50 százalékkal magasabb a sertés ára és hamarosan segített is a távozott földmivelési miniszter. Kimondotta a nép atyja, hogy elvi határozata alapján a növényzsír többé már nem tisztán növényzsír, mely mindenki tudomása szerint a kókuszdióból készült, hanem semmi egyéb, mint mesterséges ételzsír. Miért is, mint ilyen hozandó forgalomba, minthogy pedig a mesterséges ételzsírok felismeréséhez a dimétillamidó azobenzol alkalmazandó, ezen túl keverjék azt hozzá és mindenkit büntessenek meg pénzbírsággal, fogházzal aki ezentul növényzsírt nem mint mesterséges ételzsírt árusítja. A fogalmak ily erőszakos és tényeknek meg nem felelő módosítása enyhén szólva, értelmetlen. De sokkal súlyosabbak a rendelet következményei.

Az említett vegyszer a törvényszerű mennyiségben való alkalmazásnál nemcsak az ízt, hanem a kókuszdió ismert és közkeveltségű hófehér színt is kedvezőtlenül befolyásolja, t. i. sárgára festi. Ehhez járul még az eladás alkalmával a mesterséges ételzsírnál általánosan követelt jelzőtáblák kifüggesztése. Ezek mind olyan körülmények, melyek alkalmasak arra, hogy a vevőt elkedvetlenülítsék, a cikket mintegy megutáltassák, tehát népszerűségétől megfoszassák. Nemkülönbön a távozó miniszter múlt évben világot látott

sérelmes rendelete, hogy az 1895. 46. t.-cz. világos rendelkezésével homlokegyenest ezentul a disznózsír pótlására szolgáló mesterséges ételzsírnál disznózsírt, a margarin készítésnél pedig tejet egyáltalán felhasználni nem szabad. Ez azonban azt eredményezi, hogy mindkét cikk minőségileg csak rosszabban lesz előállítható. Oly intézkedések ezek, melyek hasonló formában sehol elő nem fordulnak. Mindez miért? Talán 2 korona egy kiló disznózsírért még kevés? Szükséges-e hogy 3 koronára emelkedjék a disznózsír ára? Csak akkor térjük el az üdvösséget?

Nem hisszük, hogy szegényebb polgártársaink, akikre háztartási kiadásaik már jelenleg is majdnem el nem viselhető terheket rónak, oly közömbös és mostoha módon volnának sújthatók, hogy jogos kívánságaikat lábbal lehetne tiporni? Ez nem vezethet az iparfejlesztési akciónak eredményteljes felendítésére sem. A munkásember jól és olcsón kíván táplálkozni és a kultúrát otthona óriási terjedelemben minden hatósági megnehezítés nélkül a fogyasztó közönségnek nyújtani enged azt Magyarországon sem szabad mármilyen előnyben részesített körök érdekeiért feláldozni.

Az így teljes aktualitással bír és az országos mérvadó tényezőkhöz hozzájárulása szükséges, hogy az intézkedéseket kellő fokra mérsékeljék és megóvjuk magunkat a dimétillamidó azobenzol sárga veszélyétől, a 3 koronás disznózsír áráról.

Kávéházi beszélgetés.

— Hetek óta szemlétem nap nap után hogy hol több hol kevesebb munkásember az „Oroszlán” vendéglő sarkán virradatkor összegyűlekeznek, ásót, fejszét — kinek milje van — a fal mellé támasztanak szép sorjában, aztán maguk is neki támaszkodnak a falnak. Előgyelegnek órák hosszat; hol több hol kevesebb napkelté után is ott van: végre elszélednek a Kossuth Lajos-utca irányában, kiki a honnarr jött.

Ugy vettem észre: nem szécsényi. Ezek azok a bizonyos emberek, akiről mondta Jézus az irás szavai szerint: Tekintésük az ég madarait! Azok nem vetnek, nem aratnak, s a ti menyei atyátok mégis gondoskodik róluk. Mennyivel drágábbak vagytok pedig ti előtte azoknál! — Amiből az következnék: mennyivel inkább gondoskodik a menyei atya rólatok.

Arról ne beszéljünk, hogy ha ezek az emberek úgy élnének vagyis akarnának élni mint az ég madarai, összehittközésbe kerülnének a büntető törvény-könyvvel. Hanem ezek az emberek több mint négy kilométert gyalogolnak az „Oroszlán”-vendéglőig amikor mi még alszunk, s a ki hiába tette meg az utat, mert senki se hívta munkába, ugyanannyit gyalogol vissza: mekkora meddő pazarlása ez a szervezetnek. Aztán mind egyik család tartó család. Bizonyosan több gyermekkel. Mert a szegény munkásembernek több gyermeke szokott lenni. Neki nincs az a vagyona, amit az utódja számára egy kézben iparkodjék együtt tartani. A melyik 8—10 kilométernyi gyaloglás után haza ment munka nélkül, ugyan mit adhattott a gyermekeinek? És ha egymásután három napon történt vele így? Vagy elég-e, hogy nem hallottunk a felől, hogy valaki éhen halt volna közelben vagy távolabb? A nyomoruságnak pedig micsoda fokozatai vannak odáig, arról elég ha az isten tud?

Jég és tűzbiztosítással foglalkozni akarók alkalmazást kaphatnak fixfizetés és jutalék mellett az Adria biztosító társulata szécsényi kerületi ügynökségénél, hol bővebb felvilágítás is nyerhető.

Üzlet bérlet!

Hovottay-féle házban több éven át Kálmán Abrahám által bérelt üzlethelyiség, 1911 évi január 1-től bérbe vehető. — Háztulajdonos hajlandó kívánatra korszerű átalakítást eszközölni esetleg ott két kisebb üzlet-helyiséget létesíteni.

**4 darab szék
1 álvány eladó**
Glattstein Adolfnál.

Legjobb elővirág bevásárlási forrás!
ULIP ISTVÁN
virágtermo Losoncon,
Kossuth Lajos-utca 8. Vigadó mellett.

Izletes munkáért kifüntetve állami arany-
éremmel és díszoklevéllel.

Nagy választék műkesz-
és szalagokban.

Videki megrendeléseket postásan eszközöl.
Tisztelettel!

ULIP ISTVÁN
virágtérő specialista, Losoncon.

A rárosmulyadi vasas fürdő

Chémiailag megvizsgálva, reuma, vérszegénység ellen biztos hatás.

Ujonnnap felszerelve, a kutak kibővítve

Gőz fűtés és szivattyúzás, a múlt évi vízhiány elő nem fordulhat.

12 szoba nyaralók részére elegánsan berendezve lehető jutányos árak fürdő telepen étkezés és kitűnő italok.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri.

Svarecz Soma
fürdő tulajdonos.

Megnyitás május hó 1-ső napján.

GLATTSTEIN ADOLF

*Könyvnyomdája,
könyv- és papirkereskedése,
Szécsényben.*

Elvállalok mindenféle könyvnyomdai munkákat a legjutányosabb árakon.

Nyomatott: Glattstein Adolf könyvnyomdájában, Szécsény.

HERDIESEK
jutányos díjazás mellett
felvéetnek
a kiadóhivatásban.